

GLAS ZA NAPREDEK

V četrtek in v nedeljo so volilci na vseh voliških celjskega območja uveljavljali svojo državljansko pravico in dolžnost. Fotografija je nastala v Tovarni nogavic Polezla, podobni prizori pa so bili tudi povsod drugod. Več o volitvah 82 berite na tretji in na sredinskih straneh ter na zadnji strani.

Foto: T. TAVČAR

NOVI TAVČARNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

TRETIČ SMO VOLILI DELEGATE

VOLILO 250.000 LJUDI

Volilne komisije in odbori opravili veliko delo

98.780 delavcev v združenem delu in 170.900 občanov iz vseh občin celjskega območja je 11. in 14. marca volilo svoje delegate v zbornice občinskih skupščin in v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Izidi glasovanja so ugodni, saj je pretekli četrtek glasovalo kar 88.660 delavcev ali 89,75% vseh volilnih upravičencev, v nedeljo pa 165.595 občanov ali 96,84% vseh, ki so vpisani

v volilne imenike občin celjskega območja. Tudi prve ocene o tem, kako je potekalo glasovanje, so dobre. Večji del volilcev je opravil svojo volilno pravico in dolžnost pravočasno in natančno, tako da je lahko teklo delo volilnih odborov in volilnih komisij nemoteno. Vzdušje, ki je spremljalo volitve, je bilo izraz razpoložljivosti ljudi in njihove pripravljenosti, da po samou-

pravni poti, preko delegatskih skupščin urejajo probleme, ki jih v naši družbi ni malo. Pomemben prispevek slavnostnem volilnem vzdušju so seveda pridala tudi lepo okrašena in ponekod tudi domiselno pripravljena volišča, ki jih je bilo na primer v nedeljo na celjskem območju kar 572. Sicer pa več o volitvah in volilnih izidih berite na 3. strani.

D. S.

JUTRI NA DESETI IZLET V ROVINJ!

Zadnji napotki za jubilejni izlet -100 kmečkih žensk na morje-

Potujemo jutri, v petek, 19. marca, ob 6.30 izpred prostora DO KOVINO-TEHNA, ki je tudi glavni pokrovitelj letošnjega jubilejnega izleta! KOVINOTEHNA ima svoje prostore nasproti celjske avtobusne postaje in v neposredni bližini železniške postaje ali hotela Celeia!

ZBOR VSEH JE ZE OB 6. uri ZJUTRAJ! S seboj obvezno prinesite: osebno legitimacijo, potrdilo o vplačilu za izlet, zdravstveno izkaznico, ruto in dežnik ter VELIKO DOBRE VOLJE!

Pričakujejo nas v gostišču TOMI v Portorožu, v DROGI Portorož in solinah, HOTELU EDEN V ROVINJU in ob povratku v Pulju in Motovunu!

Srečne potnice ne zaprite - ampak jutri pridite pravočasno!

TV

KRAJEVNE SKUPNOSTI

VELIKE SO LE V MESTIH

Prepočasno preoblikovanje - kje so vzroki?

Primerjava je več kot zanimiva - v domžalski občini imajo 27 krajevnih skupnosti, v celjski pa le 25. Pa tudi sicer je značilno, da v Sloveniji v zadnjih dveh letih skromno narašča število novih krajevnih skupnosti. Lani jih je bilo v Sloveniji skupno 1204, od tega so jih na novo ustanovili le 34. V celjski občini zdaj že tri leta ni sprememb, pa čeprav so bila že večkrat sprejeta stališča, da so nekatere celjske krajevne skupnosti prevelike. V Celju, v ljubljanski občini Siška in v mariborskih občinah imajo zdaj največ krajevnih skupnosti, kjer živi več kot 4000 občanov. V celjski regiji ima Titovo Velenje tri take krajevne skupnosti, Žalec dve, Slovenske Konjice eno, Šmarje pri Jelšah eno in Laško eno. Očitno gre večinoma za mestne krajevne skupnosti. To pa ne opravičuje sedanje razmerje prevelikih krajevnih skupnosti. Nasprotno. Terja ponovno oceno, zakaj v nekaterih krajevnih okoljih nikakor nečeto začeti z razpravami o preoblikovanju krajevnih skupnosti, čeprav tako politično akcijo terjajo vsi dokumenti o razvoju krajevnih samouprav.

nosti, ugotavljajo povečano dejavnost občanov, večjo združbenost celotnega političnega dela, dokaj razgibano delegatsko življenje in tudi drugačne razvojne možnosti kraja. Resda priprava in izvedba referenduma ni bila preprosta politična naloga. Tu in tam so bili zadržki, češ da nekateri predelane stare krajevne skupnosti niso za razdelitev in podobno. No, življenje je take omahljivce demantiralo. Precej odločno pa še danes vztrajajo v nekaterih krajevnih skupnostih in jim nikakor ne gre v račun, da bi morali končno pristopiti k izvedbi sklepa, da je treba ustanoviti manjše, bolj zaokrožene krajevne skupnosti. To velja tako za štorško krajevno skupnost, kot

za Zagrad, pa tudi za center mesta in Dolgo polje. Prav gotovo se ne da govoriti o uspešnem samoupravnem in družbenopolitičnem delu tam, kjer živi več kot 4000 občanov, sodeluje pa jih nekaj sto. Prvotne pobude o razdelitvi teh krajevnih skupnosti so, kot kaže, ostale le pobude. Tudi zdajšnji volilni čas, ko bi lahko združili politično dejavnost ali vsaj pred volitvami izvedli preoblikovanje, je zamujen. Ni pa zamujena misel, da je treba nekaj storiti in da je zadnji čas, da bi ponovno pregledali skupščinska stališča, ki so jasno zavezovala krajevne in druge organe k spremembam v sedanji razmeritvi krajevnih skupnosti.

V odsotnosti trenutno našega najboljšega plavalca Boruta Petriča, ki je v JLA, je bil osrednja zvezda absolutnega državnega prvenstva v plavanju v Celju njegov brat Darjan Petrič (na posnetku) Darjan Petrič je bil v -hitri- celjski vodi novega bazena na Golovcu tako uspešen, da je z rezultati posegel (ne prvič!) v sam evropski vrh!

51 REKORDOV V CELJSKEM BAZENU

Nastopili so tudi mladi celjski plavalci in opozorili nase, da še mnogo obetajo v sedaj dobrih vadbenih pogojih!

Organizator (uspešen!) je bil PK Neptun, pokrovitelj pa SOZD Merx. Več o prvenstvu na 13. strani!

TV - Foto: TONE TAVČAR

OBMOČNA SIS ZA PTT PROMET

VEČ NOVIH ZMOGLJIVOSTI

Sredstva prepočasi pritekajo

Sodobni ritem družbeno-ekonomskega razvoja je življenjsko povezan s sprotnim razvojem telekomunikacij, ki omogočajo hiter in učinkovit pretok informacij v ožjem in širšem delovnem in življenjskem okolju slehernega občana in delavca. Zato odgovornost za razvoj telekomunikacijskega omrežja sloni na vseh, ki so kakorkoli z njim povezani pa naj gre tu za posameznika ali organizacijo.

Da bi sledili razvoju, so tudi v okviru območne SIS za PTT promet zastavili planski načrt tako, da bo v okviru realnih gospodarskih možnosti, zadovoljeval potrebe ožjega in širšega območja po učinkovitejšem delu tozdi v okviru PTT prometa.

Na zadnji seji skupščine območne SIS za PTT promet so sprejeli plan uresničevanja srednjeročnega plana

razvoja PTT prometa v tem srednjeročnem obdobju in v okviru tega opredelili naloge za letošnje leto.

Poštna mreža naj bi se po planu na celjskem območju povečala za eno enoto in sicer Celje / 5 na Lavi, ki je bila planirana že za leto 1981.

V telegrafsko omrežje naj bi vključili 10 novih naročnikov ter 36 dodatnih telegrafskih vodov; na relaciji Celje-Slovenske Konjice, Celje-Zalec, Celje-Sentjur in Celje-Laško.

Na novo bo v telefonsko omrežje vključena telefonska centrala v Arnčah. Centralo v Zrečah pa bodo nadomestili z novo. Zmogljivosti se bodo tako povečale s 160 na 768 priključkov. Povečane bodo tudi zmogljivosti v Sentjurju, za 600 priključkov in v Ločah pri Poljčanah za 60 priključkov.

Istočasno s povečavo

zmogljivosti telefonskih central, se bodo povečali tudi telefonski vodi. 60 novih zvez bo na liniji Celje-Ljubljana in 12 na liniji Celje-Zagreb. Nekaj novih zvez bo tudi na lokalnih vodih.

Plan za letošnje leto predvideva tudi 20 novih medkrajevnih govorilnic. Posebno pomembno nalogo pa predstavlja izgradnja PTT centra v Titovem Velenju in izgradnja radio relejnih zvez.

Za financiranje planiranih objektov so poleg lastnih sredstev temeljnih organizacij načrtovali tudi združena sredstva uporabnikov. Vendar je še premalo tistih, ki bi pospeševali in zagotavljali sredstva za razvoj PTT prometa kar nedvomno negativno vpliva na razvoj in izpolnjevanje zastavljenih nalog območne SIS za PTT promet.

VVE

Smučarski teki pri nas so, za razliko od alpskega smučanja, predvsem v nižje ležečih krajih, ki letos niso bili posebno bogati s snegom. Zato je prišlo do odpovedi posameznih tekmovanj, nekatere pa so prestavili na bolj ugodne termine.

Množični smučarski tek v Logarski dolini je

III. SMUČARSKI TEK V LOGARSKI DOLINI

uvršen tudi v republiški koledar tovrstnih tekmovanj in bi moral biti že 7. marca. Toda preložili so ga na nedeljo 21. tega meseca s štartom ob 10 uri. V okviru tega tekmovanja bosta dva teka in sicer TRIM tek na 10 km in množični tek na 20 km, ki se ju lahko udeležijo tako rekreativno kot tekmovalci. Organizatorji tega tekmovanja so ZVUTS Celje, Športno društvo Solčava in Smučarska zveza Slovenije. F. P.

POVEČAN HMEZADOV IZVOZ

gionalna usmeritev izvoza je dobra, saj bodo vse prodali na konvertibilna področja.

V izvozu predstavlja seveda največji delež hmelj, ki ima dobro ceno na svetovnem tržišču, precej pa bodo izvozili tudi mesa, sadja, perutnine in obiralnih strojev. V plan izvoza še ni zajeta farma v Nigeriji, ker še tudi ni sestavljena dokončna finančna konstrukcija te naložbe.

JANEZ VEDENIK

Seveda pa je najpomembnejše nekaj drugega. Kje tičijo pravi vzroki za nasprotovanje spremembam v oblikovanju krajevnih skupnosti, čeprav je kot na dlani da jih razvitejše krajevno samoupravno, interesno in politično življenje vsak dan bolj terjajo? Ne gre namreč le zato, da so bili že sprejeti dogovori, kako je treba v mestnih in industrijskih naseljih ustvarjati manjše urbanistične celote. Torej take, kjer se precejšnji del občanov ne bo izgubil v anonimni množici, marveč bo zares prisoten v samoupravnem in političnem življenju kraja.

Celjske izkušnje so take, da jih gre upoštevati. Tam, kjer so pred štirimi leti ustanovili nove krajevne skup-

SALAMIADA 82 V SEVNICI

SALAMARSKE DOBROTE ZA MUČENIKE

Rekordna »letina« v gostilni Petra Vrtovška: 50 tekmujočih salam

Vsako leto na takoimenovani Dan mučenikov (moški praznik po Dnevu žena) 10. marca je prijeten kraj Sevnica ob Savi v znamenju salam! Začetek je bil dokaj preprost: na Dan mučenikov pred dvajsetimi leti so trije mučeniki sedeli v več kot 150 let stari gostilni Petra Vrtovška v starem delu Sevnice ob cerkvi in premišljevali. Pili so dobro vinco, za želodec pa je dobro tudi kaj močnejšega, da bi vincu delalo družbo. Padla je beseda, da naj vsi trije prinesejo salame, ki so jih sami izdelali doma. Rečeno in tudi storjeno! Salame so se kmalu zbrale v prijetni gostilni, začelo se je poskušanje in seveda tekmovalni duh ni izostal.

KATERA JE BOLJŠA?

Tako se je začelo. Ob raztapljanju listov dobrih salam v ustih so se rojevale dodatne ideje. Tudi vinco je dodalo svoje. Zakaj ne bi začeli s tekmovalnjem in to vsako leto na isti dan s posebnimi tekmovalnimi pogoji!

Dolgo niso odlašali, ideja je bila takoj sprejeta! Udeleženci zanimivega tekmovalnega so postajali iz leta v leto vse številnejši! Gostilna Petra Vrtovška, ki jo zdaj vodi njegov sin Franci, je postala še bolj poznana in popularna. Izdelovalci domačih salam niso več prihajali samo iz Sevnice in bližnjih zaselkov, temveč tudi iz drugih slovenskih mest, celo iz tujine, saj je reden gost Rudi Hoelper iz Elza v Zvezni republiki Nemčiji. Rudi ni samo gost, da bi jedel in pil, temveč tudi sodeluje s svojimi salamami.

KAKO POTEKA TEKMOVANJE?

Že v dopoldanskem času se v kuhinji Petra Vrtovška za posebno belo pogrnjeno mizo zbere pet članska strokovna komisija. Sestavljajo jo štirje stalni člani in eden iz občinstva (ta je vsako leto drugi). Vsak član ima ob sebi po dve vrsti kartončkov (belega in modrega) z vpisanimi številkami od 1 do 6.

Tisti, ki želi sodelovati, prinese v bel papir zavito salamo in jo izroči glavnemu tajniku, ki poskrbi za

potrebno tajnost, čigava je salama. Ime in priimek ostaneta tajna, na sodelujočo salamo pa glavni tajnik najprej navije selotejpa ter nanj vpiše številko. To številko vpiše tudi v svoj zapisnik, salamo pa izroči mesarju, ki jo pod kotom prereže. En del položi v veliko posodo, z drugega dela s številko odreže pet listov (za vsakega člana po enega) ter vse skupaj izroči komisiji.

Pri ocenjevanju sta dve glavni postavki z več podatki: oblika in okus! Najprej vsak član oceni obliko in na povelje dvigne oceno: 4,2 - 3,9 - 3,8 - 4,0 - 4,2! Kot pri umetnostnem drsanju. Z vso potrebno resnostjo in podkovano strokovnostjo. Sledi preizkušanje salame in druga ocena. Obe oceni se seštejeta in data končni rezultat. Maksimalna ocena je tako 60 točk, letošnji zmagovalec pa je prejel 45,9 točke, kar je po mnenju stroge komisije zelo zelo visoka ocena, saj je v vsej dolgoletni tradiciji tega tekmovalnega nekdo samo enkrat eden dobil eno šestico!

Po končanem ocenjevanju sledi razglasitev rezultatov...

KDO JE LAHKO PRISOTEN?

Do 16. ure naj bi komisija končala svoje delo ter razglasila najboljšo. Že mnogo pred tem pa se začnejo v gostilni zbirati »mučeniki«, ki z nestrpnostjo pričakujejo razgla-

Peter Vrtovšek (zdaj je »glavni« sin Franci) se lahko pohvali z enkratnim tekmovalnim domačim proizvajalcev ali bolje izdelovalcev salam, s čimer so začeli že leta 1962! V gostilni, ki je stara že preko 150 let, visi tudi prapor, ki ga je lastno-ročno izdelala Marija Vidic, ki ima tudi kot edina ženska vstop na to »mučeniško fešto«!

sitev in seveda sodelujoče salame. Vse sodelujoče salame namreč mesar razreže in odnese v gostilno, zraven pa postreže z velikimi doma pečenimi hleb-

ci odličnega koruznega kruha. To je zastoj! Vsak udeleženec plača le vstopnino 30 din in dobi spominski obesek »Salamiada 82 Sevnica«. Za dobro

belo vino je treba odšteti iz svoje denarnice. To je vse, veselje pa traja v zgodnje jutranje ure prihodnjega dne.

NEKAJ POSEBNOSTI

Na to prireditev, ki se vse bolj širi iz okrovov Sevnice (vsaj po udeleženihih salamarijih in prisotnih novinarjih!), nimajo vstopa ženske oz. ga imajo pod posebnimi pogoji. Vsaka, ki bi želela biti prisotna na »salamiadi«, mora dati na vsako mizo štefan vina in to tudi plačati. Miz pa je nekaj krepkih desetih...

Edina ženska, ki lahko pride mimo teh pogojev na »salamiado« je Marija Vidic, ki je izdelala prapor. Vidicova pa tega ne izkorišča, saj je bila prisotna samo enkrat!

Zmagovalec dobi prehodni pokal na katerem so vpisani vsi dosedanja zmagovalci. Tisti, ki osvoji pokal trikrat, ga prejme v trajno last. To se je od leta 1982 zgodilo samo enkrat, dobil pa ga je za trojni uspeh Stanko Krnc iz Zajčje gore pri Sevnici!

Prvi trije dobijo tudi spominske lesene krožnike z vpisanimi podatki o tekmovalju!

Letos so bili na tekmovalju tudi salamariji iz Celja, Trbovelj, prišel pa je tudi Jovo Andželović iz Beograda!

Letošnje leto je bilo rekordno po »nastopajočih« salamah, saj jih je bilo točno 50!

Nekdo si je privoščil tudi takšen hec, da je prinesel v trgovino kupljeno salamo, kar pa je stroga komisija takoj ugotovila!

Med sodelujočimi salamami je bila tudi takšna iz divjačine ter ena s toliko solitra, da so člani komisije stisnili obraze v čudne oblike, tržni inšpektor pa je salamo zavil za svoje potrebe...

ZMAGOVALCI »SALAMIADA 82«

Prvo in drugo mesto je osvojil BRANKO MANČEK iz Sentvida pri Planini (za prvo 45,9 in za drugo 44,9 točke), tretji pa je bil ZVONE JURIŠIČ iz Sevnice, ki je vodil vse do konca tekmovalja (43,7) saj je zmagovalec prišel po reku »prišel, videl, zmagal«, mi bi še dodali ter zadovoljen odšel.

Zmagovalec SALAMIAD 82 je Branko Manček iz Sentvida pri Planini. Osvojil je zlato in srebrno odličje ali bolj po domače povedano prvo in drugo mesto. Prišel je predzadnji in strogi komisiji izročil štiri salame. Dve sta se uvrstili na najvišji mesti, dve nekoliko nižje. Ko je Branko Manček izvedel za rezultate je ostal miren (ali je uspeh pričakoval?), vendar mu nekaj le ni bilo jasno, kajti salami, ki sta ostali brez nagrad, sta bili po njegovem okusu boljši od tistih, ki sta bili nagrajeni. Kakorkoli že Branko je prvi zmagovalec, kar smo preverili tudi podpisani, ko smo okusili njegovi specialiteti. Ko bi kaj takšnega lahko le kdaj tudi kupil v trgovini...

SALAMA NASTAJA V OKOLJU!

Kako nastane dobra ali najboljša salama, to je tu vprašanje! Člani strokovne komisije menijo, da dobra salama nastaja že v okolju! Poglejmo nekaj motivov za dobro salamo:

Od mesa sta potrebna svinjina in govedina, med mesom in slanino mora biti pravilno razmerje! Svinjina ne sme biti premlada!

Pravilna odmera vseh potrebnih začimb (poper, sol, cimet, česen in ostale »male tajne« slehernega proizvajalca!)

Dober dim (odvisen od drv!)

Zračnost in shranjenost (ali jo imaš pod slamnato streho ali kje drugje!)

Sicer pa vsaka hiša ima pri izdelovanju salam svojo proceduro in v tem je ves čar sevniške »salamiade«. Ko bi le tako ostalo tudi v prihodnje!

Tekst: TONE VRABL
Foto: DRAGO MEDVED

To je samo del prostora, kjer se že več kot dvajset let odvija znamenita salamiada, ki traja od dneva mučenikov 10. marca pa vse do zgodnjih jutranjih ur naslednjega dne. Za sodečkom izvrstnega vina sedijo sami mesarji, ki tokrat prodajajo vino, ne pa meso...

Zelo resna letošnja komisija (od leve proti desni: Franc Skrabec, Ljubo Žumer, zadaj mesar Franci Jazbar imenovan Šurda, Janko Škerbec in Franc Švab, medtem ko je predsednik dr. Boris Stariha na drugi fotografiji (tu se mu vidi samo del glave!)

Dr. Boris Stariha je predsednik komisije, vidimo ga s prehodnim pokalom!

Glavni tajnik in sprejemalec salam je Jože Novak (levo), ox njem pa »digitronaš« za hitro izračunavanje rezultatov Peter Žuraj.

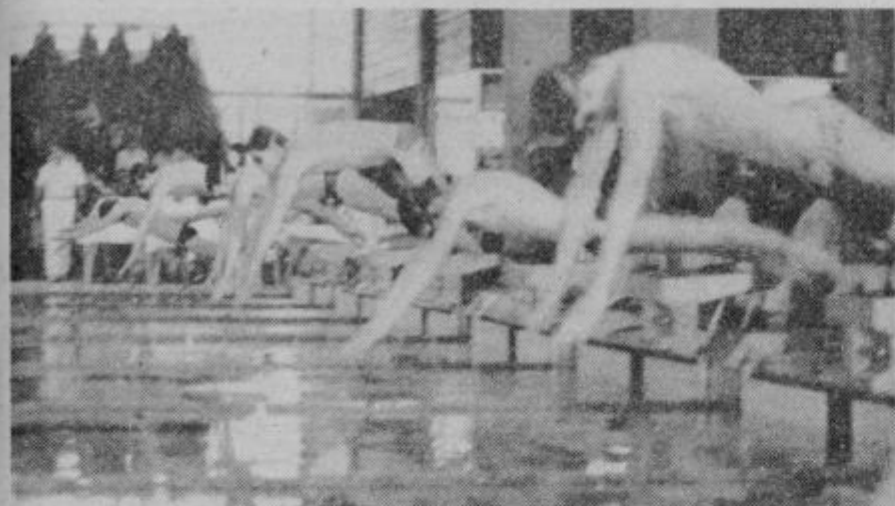

Najprej koncentracija, nato skok v vodo in hitri zamahi proti cilju, prvemu mestu, medalji in rekordom!

PLAVALNI DOGODEK V GOLOVCU

VODA PRESTALA KRST

51 različnih rekordov - Nastop štirih Celjanov

S celjskim zimskim bazenom smo dobili nov, lep in pomemben športni objekt, ki bo kimalu zaslovel po svoji lepoti in funkcionalnosti po vsej Jugoslaviji, kot se je to zgodilo z njegovim »bratom« - kegljiščem. Absolutno državno prvenstvo v plavanju, ki ga je odločno izpeljal organizacijski štab PK Neptuna (povsem amatersko, ne pozabi nikoli povedati jasno in glasno predsednik Tone Rožman!), je pomembno z več vidikov.

Celjski bazen je bil predstavljen širšemu jugoslovanskemu prostoru in tudi domačinom, ki so si prvič v takšnem številu ogledali ne samo tekmovalce, ampak tudi športni objekt. Ta objekt je namenjen tudi njim in upati je, da ga bodo v prihodnje širše izkoristili, tudi v rekreativnem pomenu. To tekmovalje je bila izvrstna šola za mladi celjski plavalni rod, ki vse bolj sili v ospredje. Simbolično povedano: »voda« je prestala krst - celjski bazen je z vsemi elementi zaplaval v jugoslovanski prostor! Tekst: TONE VRABL, JOŽE KUZMA. Foto: TONE TAVČAR.

SREBRNIKA ZA VESNO IN DARJANA

Najboljša udeleženca prvenstva Darjan Petrič, ki je osvojil šest naslovov prvaka in Vesna Separović s štirimi naslovi, sta dobila od organizatorja in celjske Zlatarne spominsko darilo Titov srebrnik.

Posebno priznanje glavnega pokrovitelja SOZD MERX je prejel Nenad Miloš, kot najstarejši udeleženec in za izredno borbo v plavanju na 100 in 200 m hrbtno.

Ostro oko Draga Petriča in štoperica v roki. To je oče dveh trenutno daleč najboljših jugoslovanskih plavalcev. Darjan je bil v odsotnosti brata Boruta najuspešnejši na prvenstvu. Dobra družinska šola.

51 REKORDOV V CELJU

Na absolutnem prvenstvu Jugoslavije v Celju so plavalci iz 26 klubov v skupnem številu 137 nastopajočih pokazali izredno formo. Postavili so kar 51 državnih, republiških, mladinskih in pionirskih rekordov.

Doseženih je bilo kar 9 članskih absolutnih rekordov:

Vesna Šeparović (Partizan) 1:07,12 in 1:06,13 na 100 m hrbtno, 2:20,15 na 200 m hrbtno ter 2:23,92 na 200 m mešano. Štafeta Partizana Beograd v moški štafeti 4 x 100 m kravl 3:36,12 in ženska štafeta Fužinarja iz Raven v štafetnem plavanju 4 x 100 m mešano - 4:41,55.

Dva rekorda je dosegel tudi Milivoj Dopsaj (Partizan) v plavanju na 100 metrov 0:52,1 in 0:51,90. Nadža Pentić iz Jadrana Split pa je nova rekorderka na 100 m kravl - 0:58,5.

Poleg teh rekordov je Darjan Petrič postavil nov mladinski državni rekord na 200 m kravl 1:53,21 in najboljša rezultata v Evropi v petindvajsetmetrskem bazenu na 400 m, 3:50,72 in na 1500 m 15:05,01, ko je zgrešil državni rekord samo za dve stotinki.

Vsi ti rezultati potrjujejo, da je celjski bazen izredno hiter!

POVEDANO OB BAZENU

Božo Bučar, delegat PZJ: »Organizacija tekmovanja je bila izvrstna. Celjani ste dobili najlepši zimski plavalni objekt, jugoslovansko plavanje pa nov plavalni center. Presenečeni smo. Hvala za prijetno bivanje in lepo tekmovalje.«

MARKO BEDNARIK, glavni sodnik: »Čeravno z zadnjih petnajstih letih Celjani niste imeli večjih tekmovalj, se je ekipa sodnikov odlično znašla in vse je potekalo brez napake. Pozdraviti moramo atletske in nogometne sodnike, ki so pravtako prišli v vrste plavalnih sodnikov.«

Mitja Prešeren, zvezni kapetan: »Državno prvenstvo je popolnoma uspelo. To potrjujejo rezultati in tudi rekordi. Vse je bilo čudovito. Lep športni objekt je »popeljal« tudi tekmovalce in vse prisotne. Plavanje se je obogatilo z novim središčem. Še bodo prijatelji plavanja v Celju videli vrhunske nastope.«

Darjan Petrič, najboljši plavalec prvenstva: »Škoda je, da nisem imel v plavanju na 1500 m in 400 m bolj resne konkurence. Manjkal je moj brat Borut. Potem bi sigurno dosegel še boljše rezultate in rekorde.«

Vesna Separović iz Beograda je bila najboljša plavalka prvenstva, saj je osvojila štiri naslove državne prvakinja. Priznanje ji izreka zvezni kapetan Mitja Prešeren.

NASTOP CELJANOV

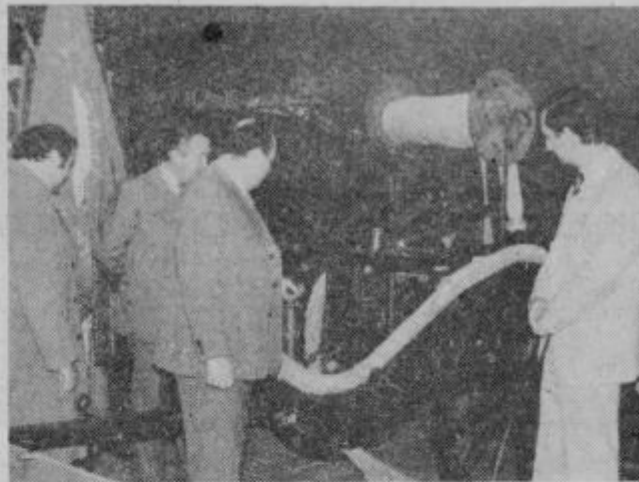
Med številnimi tekmovalci je tudi celjski Neptun dovolil nastop četvorici mladih plavalcev na državnem prvenstvu. Seveda še niso stopili v borbo za veliki finale, temveč so zabeležili le nastop v malem finalu, kjer pa je Sabina Logar za eno samo mesto ušel nastop v velikem finalu. Osvojila je namreč deveto mesto.

Nastop so celjski plavalci opravili takole:

- Sabina Logar**
200 m prsno - 9. mesto, čas 3:06,35,
100 m prsno - 11. mesto, čas 1:26,56 in
100 m delfin - 12. mesto, čas 1:14,41.
- Nataša Lavrič**
100 m prsno - 12. mesto, čas 1:29,67.
- Roman Nosan**
100 m kravl - 20. mesto, čas 0:58,21 in
200 m kravl - 30. mesto, čas 2:10,81.
- Primož Škerl**
100 m kravl - 40. mesto, čas 1:01,50 in
1500 m kravl - 15. mesto, čas 18:42,60.

Celjski bazen je prestal krst, kar kaže tudi polna tribuna ljubiteljev plavanja. Verjetno bo tako tudi v prihodnje, saj v Celju raste nov rod plavalcev.

PREDSTAVNIKI GZ JUGOSLAVIJE IN HRVATSKE V ŽALCU IN CELJU

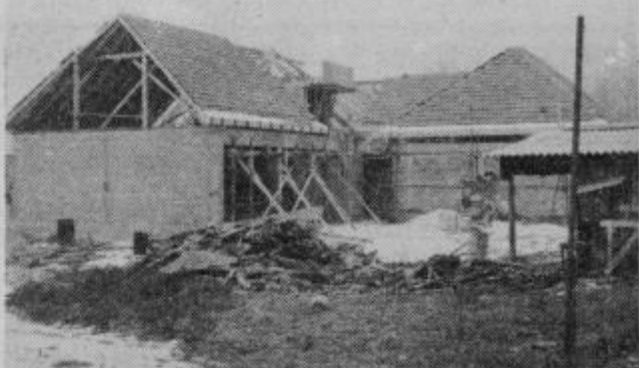
V soboto so Občinsko gasilsko zvezo Žalec in Celje obiskali predstavniki Gasilske zveze Jugoslavije, Hrvatske in Slovenije. Namen obiska je bil, da bi predstavniki GZ Slovenije in OGZ Žalec predstavili delovanje Občinske gasilske zveze Žalec, delo, financiranje itd. Sekretarja gasilske zveze Jugoslavije Radenka Troiča in člana predsedstva GZ Hrvatske Mirka Zlepala so seznanili z nekaterimi novostmi, ki jih imamo v Sloveniji glede požarnega varstva. Govorili so o financiranju in interesnih skupnosti za požarno varstvo v občinah. V žalski občini so bili prvi v Sloveniji, ki so ustanovili samoupravno interesno skupnost požarnega varstva. Tako so v tej občini leta 1976 pričeli tudi v gasilskih vrstah z delegatskim sistemom ter imajo pri tem tudi določene izkušnje. Govorili so tudi o srečanju Slovenskih in Hrvaških pionirjev gasilcev, ki bo letos 30. maja v Žalcu. Prav tako je tekla beseda o Jugoslovanskih pionirskih igrah.

Menili so, da bi bilo v prihodnje treba na igrah dodati tudi temo požarna varnost najmlajših. Tajnik GZ Slovenije Stane Urbančič je govoril tudi o delovanju osrednje republiške zveze ter povdaruil, da je požarna varnost sestavni del obrambe in zaščite. Po razgovoru so ogledali nov gasilski dom, muzej, nato pa še gasilsko brigado v Celju ter se s predstavniki OGZ Celje pogovorili o njihovem delu.

Na sliki: Med ogledom gasilskega muzeja v Žalcu.

T. TAVČAR

VEČNAMENSKI DOM V DRAŽI VASI

Gasilski dom, prostore za delo družbenopolitičnih organizacij in trgovino bodo pridobili v Dražji vasi v večnamenski stavbi, ki so jo pričeli graditi že leta 1980. Vrednost opravljenih del do podstrehe je okoli dva in pol milijona dinarjev, gradijo pa s sredstvi samopriprave. Vložili so že tudi ogromno lastnega dela. Ocenjujejo, da ga je bilo okoli 4200 ur, sami so zagotovili tudi 90 kubikov lesa in navozili 1800 kubičnih metrov peska.

Krajanje že težko pričakujejo nov dom. Star gasilski dom so morali v zadnjih 10 letih že dvakrat popravljati, pa še premajhen je. Njegova garaža je tudi za zbor volilcev in druga srečanja krajanov premajhna, drugega prostora pa v kraju tako nimajo. Potrebna je tudi nova trgovina.

Poleg prizadevanj za dokončanje doma krajanom Dražje vasi ostaja še veliko dela. V preteklih letih so namenjali največ za ureditev vodovoda in kanalizacije, zdaj pa bi radi še ceste. Zaenkrat ni na krajevni cestah niti za lopato asfalta. Poleg ureditve cest je tudi velika potreba po telefonskih priključkih, ljudje pa so se sedaj prestrašili previsokih cen zanje, pravi predsednik krajevne skupnosti Tone Pilpajer.

MBP

ZLATA ZNAČKA ZA LOVCE

Na redni skupščini so se pred dnevi sestali člani Lovske družine Polzela. Iz poročila predsednika Filipa Završnika je razvidno, da je bilo delo družine, ki šteje 61 lovcev iz KS Polzela, Sempeter in Andraž, uspešno. Gojili so divjad, ki je v upadanju, urejevali so krmišča za fazane in jerebice, uredili so si dokončno lovski dom in lovci so pri tem opravili več kot tisoč prostovoljnih delovnih ur. Med važnejša dela za letos sodi gojitve nizke divjadi, ureditev novih remiz na nerodovitnih zemljiščih, pripravi predavanja itd. Za novega predsednika LD Polzela so izbrali Jožeta Gosaka. Za uspešno delo pa je na skupščini predsednik IS občine Žalec izročil lovcom LD Polzela zlato značko občine. Na sliki: Levo na posnetku novi predsednik LD Polzela Jože Gosak med podajanjem programa dela, ki naj bi ga letos realizirali.

T. TAVČAR

NA CELJSKEM OBMOČJU

MINI ENAJSTKRAT

naši socialistični skupnosti, kot je glas milijonske množice

... čeprav so te predtem... Ljudje so še vedno... prijavljajo odhoda v... ali drug kraj. V... bo že prva kandida... referenca.

KI OBČINI SO VOLJNI

... udeležbe na četrtko... delegatskih vo... v občini Laško lahko... saj so le-te potekale... z zapletljivostjo in... vzdušju, ki je vla... voliščih. Visok odstotek... udeležbe, tako v združe... kot v krajevnih skup... gotovo tudi rezultat in... organiziranih pred... aktivnosti. K primerne... ju je v občini Laško go... peval svoje tudi zunanji... sta in vasi ter posamez...

... 32 glasovalnih upravi... v združenem delu laške... četrtke volilo 5036 de... 92,7%, obrtniki pa so... 93%.

... volilne udeležbe v... krajevnih skupno... bil: v krajevni skupno... 5,88, Rečica 97,11, Mac... 96,88, Vrh nad Laškim... 98,51, Rimske Topli... Jurklošter 98,12, Sedraž... deče 96,48, Jagnjenica... novo 99,70, Svibno 98,38... most 97,29%.

ME: VOLITVE SO IZRAZ VOLJE ANOV IN VCEV

... 27.000 delavcev in obča... ske občine je v četrtke... ma, in nedeljo, 14. marca... je delegate v zbere ob... skupščine in v skupščine... pravnih interesnih skup... Visok odstotek volilne... ljudi priča o tem, da ob... in delajo v tej občini... tajo delegatski sistem kot... odločanja in reševanja... gospodarskih in družbe... nemov. To je izredno po... ugotovitev v času, ko se... vsaki problemi kopičijo... v šmarnski občini po... bitke za hitrejši razvoj... labljanje samoupravnih... Občani in delavci te ob... kritični do problemov, ki... vendar se ob tem za... je mogoče te proble... ravati le po samoupravni... prav to svojo zavest so... z volilnimi izidi: 11... bila volilna udeležba de... 97,5%, v nedeljo, 14. mar... 92,7%!

... 82 v delovnih orga... nostih so spremljali vsi... zari in dopisniki Nove... nika in Radia Celje v... in sliki, da ne ome... posebej dela v tajniš... redakcije pri telefonu... nem stroju in telexu... v fotolaborato...

Eno od volišč v Steklarni Boris Kidrič v Rogški Slatini je bilo tudi v brusilnici kristala, kar v proizvodni hall. Delavci so glasovali po skupinah, tako da volitve v četrtke niso motile normalnega delovnega procesa.

V SLOVENSKIH KONJICAH SO DOBRE PRIPRAVE RODILE DOBRE SADOVE

Odlična udeležba na voliščih v konjiški občini v četrtke in v nedeljo ni presenetila. Teško bi bilo drugače, saj so bile priprave na volitve zares skrbne in dolge. Kot možne kandidate so evidencialno skoraj 2400 občanov, potem pa je bilo na kandidatnih listah še vedno 2000 kandidatov.

Res, menda ni bilo Konjičana, ki o volitvah ne bi ničesar vedel in ni bilo kraja in temeljne organizacije, kjer ne bi na dan volitev storili vsega. Če se samo spomnimo, kako slovesno so uredili volišča, s kakšno zavzetostjo in presenetljivo resnostjo so svoje naloge opravili člani volilnih odborov in komisij! Ker je bilo vse pripravljeno, tudi ni bilo zapletov. Sicer pa so prvi zaključili volitve v nedeljo na volišču številka 33 - v Kravjeku, kjer je do 9.10 prišlo na volišče vseh 57 krajanov.

V CELJSKI OBČINI SO BILI POVSOD TUDI MLADI

Ze v zgodnjih jutranjih urah so v nedeljo skupine občanov hitele na volišča tudi v celjski občini. Kjerkoli smo se oglasili, so volišča v vrtcih, šolah, v prostorih krajevnih skupnosti in še kje bila svečano okrašena z zastavami in prijetnimi cvetnimi aranžmaji. Na 133 voliščih v občini je volilo 43.395 občanov, kar predstavlja 95,28 odstotkov od skupnega števila volilnih upravičencev, ki je v občini Celje 45.542.

Kmetje so volili na dveh voliščih v Celju in Vojniku. Od skupnega števila 923 volilcev se je na volitve odzvalo 882 kmetov, kar predstavlja 95,6-odstotno udeležbo.

Na četrtkovih volitvah v temeljnih organizacijah in v delovnih organizacijah je od 38.536 delavcev volilo 33.774 delavcev, kar predstavlja 87,6-odstotno udeležbo na teh voliščih. Od 1262 volilnih upravičencev med obrtniki in njihovimi delavci pa je volilo 1014 volilcev, kar predstavlja 80,3-odstotno udeležbo na volitvah.

Obrtniki iz cele šentjurske občine, 375 jih je, so volili na lepo urejenem volišču v Šentjurju.

RADIO CELJE V TOVARNAH IN V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

V četrtke in nedeljo je Radio Celje pripravil kar 10 posebnih oddaj, v katerih so novinarji in sodelavci poročali s številnih volišč v delovnih organizacijah in v krajevnih skupnostih. V četrtke smo v petih posebnih oddajah objavili 102 prispevka v skupni minutaži 141 in pol minute. V nedeljo pa smo objavili 128 prispevkov v skupni minutaži 152 minut. Iz občine Celje je bilo v obeh dneh 87 prispevkov - 101 minuta in pol, iz občine Zalec 40 prispevkov - 86 minut in pol. Iz občine Laško je bilo 15 prispevkov - 18 minut. Iz občine Mozirje je bilo 17 prispevkov 34 minut in pol. Iz občine Velenje je bilo 10 prispevkov - 10 minut in pol. Iz občine Šentjur je bilo 18 prispevkov - 20 minut. Iz občine Šmarje pri Jelšah je bilo 19 prispevkov - 26 minut in pol. Iz občine Slov. Konjice pa je bilo 15 prispevkov - 25 minut. Sedem prispevkov je imelo regionalno vsebino.

Mali nadobudnež je prišel z očkom na volišče v graščini v Socki. Zvedavo je pogledoval proti volilni skrinjici. Pa kaj bi, ko bo odrasel, se bo tudi njegovo ime kmalu znašlo v njej!

Eno od mnogih, zgljedno urejenih volišč, je bilo tudi v kulturnem domu Svobode v Zidanem mostu. Tam smo -ujeli- Avgusta Vrhovca v trenutku, ko je opravil svojo državljansko dolžnost.

Volišče št. 3 v krajevni skupnosti Blagovna je bilo urejeno kar v Kramerskovih delavnicah.

V Šoštanju je volil tudi najstarejši krajan 99 letni upokojeni vrtnar Avgust Rednak. Na volišče je prišel ob 14. ure veselo razpoložen v spremstvu predsednika KS Šoštanj Martina Primožiča (desno).

Na Frankolovom smo ujeli v objektiv fotoaparata Ivana Selčana, ki je prišel volit v imenu svoje mame, kmetijske proizvajalke, pa tudi sam doma rad dela, je pripomnil.

NAGRADNO KRIŽANKO VAM POKLANJA RADIO CELJE

ZOSTAVA STI			MESNI IZDELEK	TNALO	ITALIJ ELIKAR Gufo	BABU	OKRAJŠAVA ZALIMITO	STARO- SLOVANSKA CRKA	ARABSKA REPUBLIKA	ŠPANSKA LUKA	VESEPLO- ŠEN VESOLJEN SVET	FRANC. GRAFIK JUGOSL.	Tokio Tokio Tokio	
VEDNO ZA- SKRBJEN ČLOVEK														
PROSTO IZVAJANJE SKLADSE														
INDUSTRIJ RASTLINA														
DEL DEBLA														

NAGRADNI RAZPIS

1. nagrada 300 din
 2. nagrada 200 din
 3. nagrada 100 din
 Pri zrebu bomo upoštevali le prave rešitve, pošljite jih najkasneje do torka, 23. marca 1982, do 9. ure. Rešene križanke lahko prinesete tudi osebno na vhodnih vratih je poštni nabiralnik. Na kuverto napišite »NAGRADNA KRIŽANKA« in svoj točni naslov.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE »KOVINAR« VITANJE

Vodoravno: **HIDRAVLIČNA ST. SKALNICA**, EN, ATAKA, RG, RAL, NATEGA, KAMENKO, URAR, B. ITISON, ORJUNA, KATO, MIKADO, RAA, IV, AJAS, SOVA, ISAK, VIZA, PARACIN, GEODA, ETOL, ARETI, NO, ORSON, CONA.

IZID ŽREBANJA

1. nagrado 300 din prejme: Darink TOMINŠEK, Kolodvorska D-2, 6320 Slovenske Konjice
2. nagrado 200 din prejme: Slavk KAMENIK, Ljubljanska c. 33, 6300 Celje
3. nagrado 100 din prejme: Milan ŠKO, Na zelenici 12, 63000 Celje
 Nagrajencem iskreno čestitamo!
 Nagrade boste prejeli po pošti.

Prvi začetki elektrifikacije segajo še v prejšnje stotletje ko so se pojavile prve elektro centrale na Slovenskem. Bile so to manjših jakosti in dajale električni tok predvsem malemu zasebnemu odjemu.

Tako je bila uporabljena električnost za prvo javno razsvetljav v javnosti leta 1883 v Mariboru.

Za pogon teh elektrocentral na Slovenskem so uporabljali parne stroje ali diesel motorje.

Zanimivo pa je, da je prva elektro centrala na vodni pogon pričela obratovati leta 1885 v zdravilišču v trgu Laško.

Znano je že, da so okrog leta 1818 našli v Laškem radioaktivni termalni vrelec katerega temperatura doseže 38 stopinj C. To je bilo v času gradnje južne

V LAŠKEM PRVA HIDROCENTRALA NA SLOVENSKEM

železnice Dunaj-Trst skozi Laško leta 1884. Ugotovili so, da vsebuje vrelec močno Radioaktivnost in, da odlično zdravi revmatične bolnike, sedaj pa še uspešno zdravi in rehabilitira delovne invalide.

Prvi lastnik Theodor Gunkler je že leta 1885 izpopolnil objekt zdravilišča, zgradili so večji zaprt bazen in manjše kopalne kabine. Za polnjenje bazena in kabin s termalno vodo, so vgradili črpalko. Za pogon te črpalke so izrabili vodo potoka Rečica. Potok poteka po dolini Rečica, zbira vodo iz pogorja Gozdnika, Kala, Smohorja, Maliča in Hude jame. S tem so izkoristili z malimi stroški naravno vodno moč. Ob zgradbi zdravilišča so zgradili prizidek za uporabo kod strojnični prostor z nameščeno črpalko termalne vode, za pogon črpalke je bilo nameščeno večje vodno kolo. Predno je potok Rečica dosegel železniško progo in cesto Celje-Laško, se nato iztekel v reko Savinjo, so potok zagradili z lesenim jezom. Kasneje so ga obnovili z betonskim (jez še obstaja v potoku pri vili Rečica) iznad jeza so nato izpeljali vodni kanal vzporedno s potokom pod progo in cesto do strojnice, tako je voda pogajala vodno kolo.

Istočasno pa so izkoristili pogon vodneg kolesa za novo nameščeno elektro dinamo istosmerne napetosti 110 voltov in 5 kM. Električni tok so uporabljali samo v zdravilišču. Leta 1935 pa so odstranili vodno kolo in vgradili vodno turbino, odstranili so še elektro dinamo in vgradili nov generator izmenične napetosti za 400/220 voltov moči 10 kVA izdelek AEG z avtomatično regulacijo. Tako je nova centrala še nadaljevala z oskrbo električnega toka zdravilišče do leta 1939 ko so zdravilišče priključili na omrežje elektrarne Fala. Po letu 1939 je kod rezervna elektrocentrala še občasno obratovala, podana je bila možnost vklopa na omrežje mesta Laško. Posebno v času druge svetovne vojne je zaradi bombardiranja mesta in okvar na omrežju centrala zadostila potrebam zdravilišča.

Od leta 1945 dalje pa je centrala samevala. Obratovala je samo v času redukcij v elektro-gospodarstvu Slovenije. Leta 1959 pa so bile naprave te centrale odstranjene. Vodni kanal zasut in je sedaj kod sprehajalna steza ob potoku Rečica do vile Rečice. Zdravilišče pa ima kot rezervo centralo moči 40 kW, ki se avtomatsko vklopi od izpadu omrežne napetost in obratuje z diesel motorjem.

KAZIMIR VIRANT

ljubljanska banka
Splošna banka Celje

Če želite svoj denar naložiti po višji obrestni meri, potem vzete svoje prihranke. Obresti za vezane dinarske hranilne vloge znašajo po novi obrestni meri:

- za vezavo na 13 mesecev 11%
- za vezavo na 24 mesecev 13%
- za vezavo na 37 mesecev 15%

GOLOB PISMONOŠA
Piše in riše: JELKO PETERNELJ

CELJSKI NOGOMET

PREPOROD KLADIVARJA?

Ivan Bauman je optimist

Nogometaši Kladivarja se pripravlajo na novo sezono v tekmovanju v občinski republiški nogometni prvenstvu bodo pridili 28. marca, ko bodo na domačem igrišču igrali proti Brežicam. Tudi v drugem kolu so gostovali proti ekipi Pragerkega.

Marljivi in delovni trener Ivan Bauman je letos odlično zastavil delo s mladimi igralci iz domačih krogov je pričel z delom že 21. marca. Od 23 igralcev ima v vadbi stalno 15 do 17 igralcev in prvič se dela tudi za Šmartno. Sam pravi:

«Letos je veselje delati z našimi igralci. To je moštvo, ki živi za nogomet in želi doseči uspeh. Kljub hladnemu vremenu smo od januarja vadili samo v naravi in izven dvoran. Večkrat smo za športno poljano izbrali izredno dobre terene pri Gričku. Tako smo si nabirali kondicijo in moč. Igralcev imamo dovolj. Vračajo se tudi nekateri starejši igralci, ki bodo pozneje tudi okrepili strokovno vodstvo v klubu. V drugem delu prvenstva imamo težak raspored. V goste gremo Kovinarju, Elkorju, Proletercu in Ljutomeru.

Torej ekipam, ki skupaj z nami kandidirajo za vrnitev v republiško ligo. In ravno v tem vidim, da lahko uspemo. Igralci namreč igrajo v gosteh mnogo bolje kot doma. To potrjujejo tudi letošnji rezultati v pripravljalnici. V tem času nismo doživeli poraza in smo med drugimi premagali Šmartno 3:1 v gosteh in doma pravtako 3:1. V Celju smo uspeli premagati še Rogatec 2:0, Fužinar 5:2, Rogaško Slatino 4:1 ter v gosteh igrali 0:0 proti Aluminiju, 1:1 proti Steklarju in 2:2 v Trbovljah proti Rudarju. Seveda bo prišel v teh dneh tudi kakšen poraz, toda za prvenstvo bomo vsi nared za težki boj za povratek v republiško ligo.

Tako je torej tedi dni na Glaziji pri nogometaših Kladivarja. Prijetno je videti na delu stalno blizu 20 igralcev, ki vedo kaj hočejo in ki so homogena ekipa. To lastnost pa pri Kladivarju v zadnjih letih nismo opazili in zaradi tega so bili tudi rezultati slabši. Delo, ki si ga je zastavil trener Ivan Bauman, je pravilno in s svojimi sodelavci bo vsekakor uspel. Igralci sami pa potrebujejo le še svoje zveste gledalce, ki jih bodo bodrili v težkih tekmah v Celju in na gostovanjih.

J. KUZMA

ŽOGA JE OKROGLA

Začela so se spomladanska tekmovanja v različnih nogometnih ligah, med drugim tudi republiški. Velenjski Rudar, ki se je le odločil nadaljevati nastop v II. zvezni ligi, je igral doma proti Jedinstvu iz Bihaca. Vseskozi je bil v premoči, na koncu pa je žal iztržil samo točko, saj je bilo 1:1. Gol je dal Kolenc iz 11. metrovke. Rudar je s tekmo manj na zadnjem mestu, v prihodnjem kolu pa bo gostoval pri težkem nasprotniku Proleterju v Zrenjaninu.

Startali so tudi nogometaši v republiški ligi. Šmartno je gostovalo v Kopru in proti zadnjeuvrščeni ekipi iztržilo samo točko, saj je bilo 1:1. Gol je dal Hren. Na lestvici je Šmartno še vedno drugo s štirimi točkami zaostanka za vodečim Mariborom. V prihodnjem kolu igra doma s kranjskim Triglavom.

TV

NA KRATKO

STRELKE ZA DAN

Strelska družina Celjska četa v Breze nad Laškimi je pripravila tradicionalno tekmovanje ženske streljanju z zračno puško. Nastopilo je 32 strelk, tekmovanje pa je bilo odlično organizirano. Najboljši med ekipami:

1. SD Papirnica Radeče I 512 krogov, 2. SD Celjska četa Breze nad Laškimi I 493, 3. SD Dušan Potenel Rečica pri Laškem I 463 krogov itd.

VINKO LAVRINC

Zorko 4, Zalokar 14, Jug 24, Prezelj 38 in Esih 4. V prihodnjem kolu bodo gostovali v Kostanjevici proti Podbočju.

Kadeti Šentjurja so gostovali v Zagorju in dosegli pomembno zmago nad sovrstniki Zagorja 71:69 (32:39). Strelci: Rozman 14, Esih 12, Škorjanc 30, Kukovičič 10, Fidler 2 in Štelcer 3. V naslednjem kolu bodo kadeti Šentjurja igrali doma proti Rudarju iz Trbovelj.

DANILO RAZBORŠEK

VELIK USPEH POLZELANOV

V Portorožu je bil tretji turnir v semi contactu za uvrstitev najboljših v Jugoslaviji. Velik uspeh so dosegli tekmovalci iz Polzele. BORIS TURK je zmagal in osvojil prvo mesto v polteški kategoriji. V težki kategoriji nad 48 kg je osvojil drugo mesto Bojan Pušnik. V srednji kategoriji do 79 kg je osvojil tretje mesto Bojan Višnjur. Turnirja so se še udeležili Toni Strgar, Dušan Sebnjan in Zlatko Žurbil, vendar zaenkrat niso dosegli večjega uspeha. Isti dan je bilo v Portorožu tudi republiško prvenstvo v budokaju. V pero lahko kategoriji je Dušan Sebnjan osvojil prvo, Toni Strgar pa drugo mesto. V srednji kategoriji do 79 kg je osvojil prvo mesto Bojan Višnjur, drugo pa Zlatko Žurbil. V polteški kategoriji do 84 kg je Boris Turk osvojil prvo mesto. Prav tako je prvo mesto osvojil Bojan Pušnik v težki kategoriji, kjer so mu nasprotniki predali vse borbe.

MARKO LAZAREVIC

SMUČARSKI SKAKALNI DOSEŽKI

Anatolij Goričan, ki vestno spremlja delo mladih skakalcev pri Smučarskem društvu Toper Celje, nam je posredoval nekaj zadnjih dosežkov najboljših celjskih skakalcev z različnih prireditvev:

Na prvenstvu SFRJ za mlajše mladince v Planici na 60 m skakalnici je bil Sandi Pintar 271.

Za pokal Turističnega društva Velenje na 45 meterski skakalnici je med mlajšimi mladinci osvojil Sandi Pintar 5. mesto.

TV

DARKO KRIVEC REPUBLIŠKI PRVAK

V Mariboru je bilo republiško prvenstvo v boksu, kjer so nastopili tudi člani celjskega Boksarskega kluba. Največji uspeh je dosegel Darko Krivec, ki je zmagal in postal republiški prvak ter bo tako nastopil na letošnjem državnem prvenstvu v Borovu od 23. do 28. marca. Drugo mesto so na republiškem prvenstvu izmed celjanov osvojili Srečko Jug, Rok Lavrnjak, Rado Šever, Milosenko Malbašič in Slavko Križnik. Tretji pa je bil Rasim Majdanac. To je doslej največji uspeh celjskih boksarjev po ponovni ustanovitvi kluba v letu 1979. Da so v klubu prišli do takšnega uspeha so hvaležni trenerjema Jožetu Fiderščiku in Niku Kerestešu, ZTKO Celje, Pedagoškemu šolskemu centru, ki daje telovadnico za treninge ter delovnim organizacijam Dinos, Prevoznništvo, LIK Savinja in drugim.

TV

DVE ZMAGI ŠENTJURJA

Košarkarji Šentjurja so v nadaljevanju II. republiške lige vzhodno doma premagali Kamnik 110:72 (44:36). Strelci za Šentjur: Herkaus 8, Polnar 4, Škorjanc 14,

DEKLETA ZMAGALA V MARIBORU

Prvi del republiškega kegljaškega prvenstva je končan. Z rezultati moške in ženske ekipe Celja, lanskoletnih prvakov Slovenije, ne moremo biti zadovoljni. Zlasti ne z moško ekipo, ki je na petem mestu in ima le 4 točke. Dekleta so nekoliko boljše in si s šestimi točkami delijo prvo do četrto mesto skupaj z Konstruktorjem, Ljubljano in Gradisom. In ker igrajo v drugem delu tri srečanja doma imajo le možnost, da posežejo v borbo za naslov prvaka.

V preteklem kolu so Celjankam gostovale v Mariboru, kjer jim je uspelo odvzeti dve točki Konstruktorju. Celje Konstruktor 2505:2482.

Celje: Lesjak 449, Bajde 436, Ludvik 420, Gobec 409, Pečovnik 408 in Seško 384 kegljev.

Nastopili so tudi kegljači. Tem ni uspel podvig, čeravno je Ludvik Kacič dosegel izredni rezultat 988 kegljev. Končni rezultat: Konstruktor 5580, Celje 5508, (Kacič 988, Urh 897, Tomažič 932, Kompan 888, Sivka 918 in Nareks 885 kegljev).

Tekmovanje se bo nadaljevalo 28. marca, ko bosta gostovali v Celju moška in ženska ekipa Gradisa in Ljubljane.

J. KUZMA

in pol točk ter si tako priboril prvo kategorijo.

V preostalih dveh kolih in po odigranju prekinjenih iger bomo dobili končni vrstni red. Kljub temu pa se na vrhu ne bo mnogo spremenilo. Trenutni vrstni red: Črepan 8,5(1), Pešec 7,5(1), Obrul 6,5, Franci Brinovec ml. in Slomšek 5,5, Lesjak 5, F. Brinovec str. 3,5(2), Prisljan 3,5, Streicher 3(1), Zalokar 3, Polak 2,5(1) in Lampret 1.

»NADE«: PLANINC 2:3(1)

Znani slovenski šahovski vele mojster in trener mladih šahistov v naši republici Albin Planinc je v soboto igral v Celju hendikep dvoboj proti šestim mladim šahistom. Trenutni rezultat je 3:2 za vele mojstra ob eni prekinjeni igri, v kateri ima Franci Brinovec mlajši možnost za zmago. Vele mojstra je premagal Božo Stučl, remizirala sta Lesjak in Prisljan, medtem ko sta izgubila Zalokar in Peruš.

J. K.

73 KUPONOV ZA REK

Za 26. nagradno šahovsko igro smo dobili nekoliko manj glasovnic, kot običajno (73), kar pa ne pomeni, da zanimanje za to igro med bralci Novega tednika in poslušalci Radia Celje upada. Vzrok v manjšem številu sodelujočih je verjetno v PRETEŽKEM vprašanju in še TEŽJEM odgovoru. Kakorkoli že, tisti, ki so dobili nagrade REK Velenje, bodo prav gotovo veseli, kajti nagrade so resnično lepe.

Nagrajenci:

1. nagrada: MAKSIMILJAN PETEK, Zagrad 79, Celje.
2. nagrada: LOJZKA PERTINAC, Trubarjeva 34, Celje in
3. nagrada: JOŽICA LAMPRET, Ulica talcev, Zalec.
Sodelujte tudi pri naslednji šahovski igri, kajti Rudarsko elektroenergetskemu kombinatu sledi Steklarna »Boris Kidrič« Rogaška Slatina.

TV

ŠAHOVSKA NAGRADNA IGRA 27

Pred leti so bile slovenske šahistke mnogo uspešnejše kot danes. Tako je leta 1949, ko je bilo državno prvenstvo Jugoslavije v Ljubljani, delila prvo mesto z Lidijo Timofejevo ena izmed treh omenjenih slovenskih igralk. Katera?

LOJZKA PONGRAC

SLAVICA CVENKEL

MILKA LILJAK

Pravilni odgovor obkrožite, kupon izrežite, nalepite na dopisnico in pošljite v naše uredništvo najkasneje do 10. aprila. Tokrat nagrajuje

STEKLARNA BORIS KIDRIČ ROGAŠKA SLATIŃA

IZ ŽIVLJENJA IN DELA DELAVCEV V OBRTNEM SEKTORJU

Z OBČINSKEGA ZBORA OO SINDIKATA DELAVCEV PRI OBRTNIKI

ŠE ŠIBKE VEZI S ČLANSTVOM

Delavce najbolj pestijo stanovanjski problemi

V petek, 12. marca, je bil v dvorani Narodnega doma v Celju občni zbor osnovne organizacije sindikata delavcev, zaposlenih pri samostojnih obrtnikih. Že kar uvodoma naj zapišemo, da se je občnega zbora udeležilo izredno malo delavcev, pa čeprav jih je bilo vabljenih vseh 621, kolikor jih je zaposlenih v obrtnih delavnicah in ne samo 265, kolikor jih je v članjenih v osnovno organizacijo sindikata. Zakaj je bila udeležba tako slaba? Malomarnost? Morda brezbriznost do dela osnovne organizacije? Kakorkoli že, takšen odnos zagotovo ni pravi. Kajti če bi prišli le tisti, ki so v preteklem letu iskali pomoč na sedežu osnovne organizacije, letovali preko sindikata, dobili stanovanja s pomočjo osnovne organizacije, bi jih bila že dobra polovica...

Na občnem zboru je bilo uvodoma podano poročilo o delu osnovne organizacije v preteklih dveh letih. Ugotovljeno je bilo, da je pomembno delo opravil izvršni odbor, ob njem pa tudi komisije za dopolnilno in družbeno-ekonomsko izobraževanje, za stanovanjska vprašanja ter za šport in rekreacijo.

Lansko leto je osnovna organizacija sindikata delavcev, zaposlenih pri zasebnih obrtnikih, namenila precejšnjo pozornost uresničevanju novo sprejete kolektivne pogodbe. S pomočjo Obrtnega združenja je vodstvo organizacije posredovalo preko obrtnih sekcij vsem obrtnikom novosti iz kolektivne pogodbe, z Obrtnim združenjem pa se je dogovorilo o načinu izvajanja kolektivne po-

godbe. Tudi vsak delavec je dobil izvod kolektivne pogodbe s kratkim spremnim dopisom. Kot prvi korak k uresničevanju tega dokumenta je bila dana pobuda ustreznemu upravnemu organu skupščine občine Celje, da je pri obnavljanju delovnih pogojev prisoten predstavnik občinskega sindikalnega sveta kot tudi delavec, za katerega se obnavlja delovna pogodba. To velja tudi za delavce,

ki na novo sklepajo delovna razmerja.

Ker je stanovanjska problematika ena tistih, ki v največji meri pesti delavce, zaposlene pri obrtnikih, je tudi osnovna organizacija sindikata namenila reševanju stanovanjskih problemov v preteklem obdobju veliko pozornost. Seveda je bil problem dvojen: sredstev je bilo malo, prosilcev za stanovanja pa zelo

veliko. Kljub temu je osnovna organizacija sindikata v preteklem dvehletnem obdobju pomagala sedmim delavcem, da so prišli do stanovanj preko solidarnostnega sklada pri Samoupravni stanovanjski skupnosti, da so trije delavci dobili stanovanja tako, da so nakup sofinancirale delovne organizacije, v katerih je zaposlen njihov zakonski partner, dva delavca sta dobila stari stanovanji, štiri delavci pa so dobili nova stanovanja. Ob tem pa je petnajst delavcev dobilo kredite kot pomoč pri gradnji lastne stanovanjske hiše.

Povezovanje članstva z osnovno organizacijo je še vedno eno tistih vprašanj, ki jim bo treba nameniti več pozornosti. Problem je namreč v tem, ker so v celjski občini obratovalnice izredno razdrobljene, to pa onemogoča tesnejši stik osnovne organizacije s članstvom. Na izvršnem odboru je bila zato dana pobuda, da bi se osnovna organizacija povezovala s članstvom preko delovnih skupin, ki bi se povezovala v krajevnih skupnostih. O predlogu bi veljalo še razpravljati.

V preteklem obdobju je osnovna organizacija dosegla vidne uspehe pri informiranju svojega članstva preko glasila Novi tednik, manj uspešna pa je bila pri vključevanju delavcev v vse oblike športa in rekreacije. Premalo uspehov je bilo tudi na področju izobraževanja, predvsem zaradi premajhnega interesa delavcev za razne izobraževalne oblike. Sklad za dopolnilno izobraževanje pa se je pokazal kot uspešen pri

organiziranju tečaja za varstvo pri delu, ki se ga je udeležilo kar 210 delavcev, pa tudi več strokovnih ekskurzij je lepo uspelo.

Na občnem zboru so udeleženci sprejeli poročilo o delu osnovne organizacije v preteklem dvehletnem obdobju, ob tem pa so zažrtali tudi programsko usmeritev za delo v prihodnje. Pri tem so posebej izpostavili nujnost, da je treba delo osnovne organizacije postaviti tako, da bo v njej lahko sleherni član izražal in uveljavljal svoje interese. Naglasili so tudi, da bodo aktivno sodelovali pri uresničevanju določil kolektivne pogodbe, saj je to v interesu celotnega članstva.

V razpravi o poročilu in programski zasnovi bodočega dela osnovne organizacije pa so udeleženci občnega zbora v glavnem opozarjali na probleme v zvezi z reševanjem stanovanjskih vprašanj delavcev. Ob tem je bil podan predlog, da bi namenska sredstva, ki jih zbirajo za nakup novih stanovanj in ki bi letos zadoščala le za nakup enega stanovanja, za določen čas oročili v banko ter tako oplenitili ta sredstva. Če bi jih namenili v sklad za obnovo starih stanovanj v mestnem jedru Celja, bi lahko v prihodnjih letih pridobili več stanovanj. O predlogu bo še razpravljal izvršni odbor.

Na občnem zboru so razrešili dosedanje vodstvo osnovne organizacije in izvolili nove člane v izvršni odbor. Za predsednika izvršnega odbora so izvolili Bojana Lešarja, za podpredsednico pa Vero Petek.

DRAŽA VAS

OPREMA ZA ZOBOTEHNIČNE LABORATORIJE

Ferdo Marguč sodeluje pri zmanjševanju uvoza

Glavni izdelki strojnega ključavničarstva obrtnika Ferda Marguča iz Draže vasi 82 pri Ločah je različna oprema za zobotehnične laboratorije. Pri tem sodeluje kot kooperant z Zlatarno Celje, ki je s programom opreme za zobotehnične laboratorije zmanjšala potrebe po uvozu opreme.

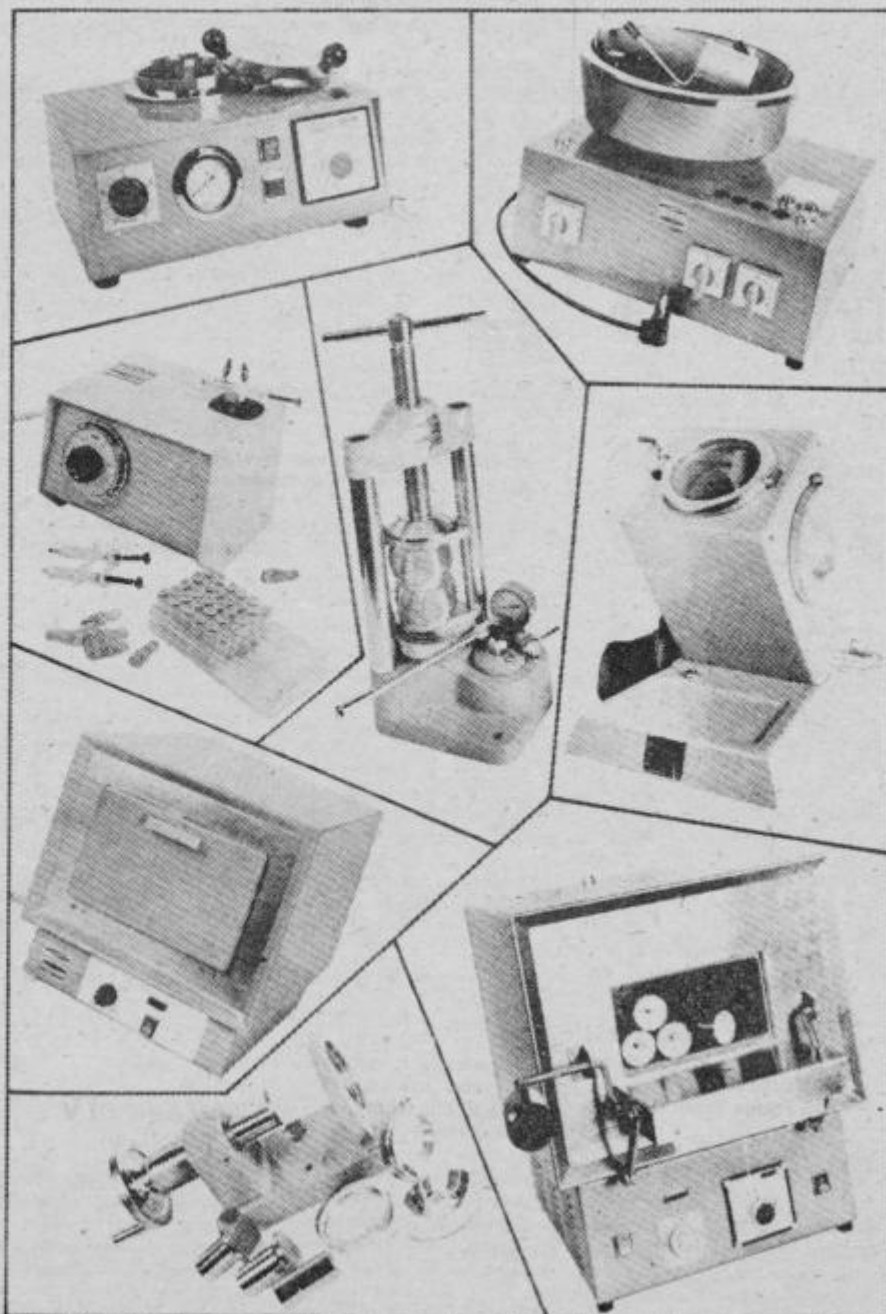
Ferdo Marguč sodeluje z Zlatarno dobri dve leti in takrat je tudi pričel izdelovati različne naprave. Med njimi so silosi za mavec in za vložne mase, konzolno dvigalo in kivete za proteze.

Sodeluje pa tudi z drugimi delovnimi organizacijami. Tako izdeluje za Kovinar Vitanje stiskalnice za sadje in za grozdje, z delovno organizacijo Konus pa sodeluje po dogovoru.

Ko je pred tremi leti pričel z obrtnim delom, gotovo ni pričakoval, da se bodo tako kmalu pokazale potrebe po razširjanju delavnice. Sedaj pri njem dela šest delavcev, delo pa je toliko perspektivno, da v sedanjih okvirih ne bo moglo ostati. Tako je tudi razumljiva odločitev, da bodo razvijali še naprej dejavnosti, s katerimi so začeli.

Tiste prve, začetne težave je že premagal, čeprav jih ni bilo malo. Sedaj mu povzročajo največ težav slaba preskrba z repromaterialom, zlasti z nerjavečo pločevino. Še dobro, da lahko številna pomanjkanja prebrodi s pomočjo delovnih organizacij, s katerimi sodeluje. Sicer pa je obet za boljšo preskrbo z repromateriali ustanovitev nabavno-prodajnega servisa pri konjiškem Obrtnem združenju.

Ferdo Marguč sodeluje z Zlatarno Celje pri izdelovanju opreme za zobotehnične laboratorije.

kovinotehna

TOZD Tehnična trgovina,
PRODAJNA ENOTA IDEAL,
 Mariborska 7, Celje

VSI SO DOBRODOŠLI!

Tako meni vodja Prodajne enote IDEAL, ki je v sklopu TOZD Tehnična trgovina v celjski Kovinotehni RADO MARKIČ.

Osnovni podatki IDEALA:

● začetek 17. junija 1971,

● prodajna površina okoli 350 kvadratnih metrov,

● trenutno zaposlenih 12 delavcev,

● v prodajni enoti pa so trije specializirani oddelki!

KJE JE IDEAL?

IDEAL ima idealno lego! Je v istem sklopu, kot je poslovna zgradba KOVINOTEHNE, oboje pa je v neposredni bližini NOVE celjske avtobusne postaje, samo 200 metrov od železniške in poleg hotela Celeia. Pred Idealom

Rado Markič je vodja Ideala: »Vsak, ki pride med nas, bo lepo sprejet. Potrudil se bomo, da bo tudi zadovoljen odšel ter se še kasneje vračal.«

je dovolj velik parkirni prostor!

Odpiralni čas je vsak dan od 7. do 19. ure in ob sobotah od 7. do 12. ure.

Skratka v IDEALU je vse idealno... Vendar...

Rado Markič: »Pri nas so vsi dobrodošli, vsakega kupca smo veseli. Skrbimo, da imamo dober izbor stvari na vseh treh oddelkih, žal pa nimamo tistega, kar trenutno primanjkuje na celotnem jugoslovanskem tržišču. Zato nismo krivi mi! Resnično pa si prizadevamo, da vsem ugodimo. Naše geslo je: pridite in pogovorili se bomo!«

ELEKTRO ODDELEK

Vsi trije oddelki so prostorsko ločeni. Na elektro oddelku je možno kupiti:

- elektro inštalacijski material,
- rezervne dele za pralne stroje,
- plinske in električne štedilnike,
- svetlobna telesa,
- hidropake,

- elektromotorje in vodne črpalke,
- električne vrtnalke,
- stroje,
- hobby program itd.

ODDELEK ZA GOSPODINJSTVO

Na njem prodajajo belo tehniko, ogrevalno tehniko (na plin in električno), drobne gospodinjske aparate različnih proizvajalcev, likalnice navadne in na paro, sesalce, razne tosterje, zarne plošče, stenske ure (baterijske in z mehanizmom za bitje), električne bojlerje, fene, havbe, kaloriferje, infra peči, roštilje in še mnogo drugega. Kar pa trenutno nimajo, pa tako ni možno dobiti na celotnem jugoslovanskem področju!

ODDELEK ZA GLASBENO AKUSTIKO

Prodajajo črno-bele in barvne televizijske aparate, radio aparate v mono in stereo izvedbi, z zvočniki, radijske in avto antene, velik je tudi izbor televizijskih anten, imajo razne ojačevalce, filtre, kretnice, usmernike, priključke, elektronke, televizijske stabilizatorje, zvočnike za radio in avto radio (več tipov avtomobilov) itd.

Glasbila: vse, kar je trenutno možno dobiti, lahko dobite v Idealu! Harmonike diatonične in klavirske od 32 do 120 basov, električne kitare za solo in bas, akustične ki-

tare za začetnike in profesionalce z vsemi pripadajočimi strunami in rezervnimi deli, orgle, harmonije, razne ojačevalce z vsemi potrebnimi ustreznimi zvočniki za pevsko in glasbeno ozvočenje, trobila, velika izbira violin iz Čehoslovaške in Kitajske, pianina domače in tuje proizvodnje, garniture bobnov...

Bogata je tudi izbira notnega gradiva za začetnike, ki obiskujejo glasbene šole ter ostale.

IDEAL se lahko pohvali, da pri njem kupujejo glasbila številni domači ansambli, predstavniki glasbenih sol in drugi. Kupci prihajajo iz Hrvaškega Zagorja, Brežic, Slovenske Bistrice, Zagorja in Hrastnika... V bistvu so na tem širšem področju edina tovrstna trgovina s tako bogato izbiro vseh dostopnih vrst glasbil in vsega, kar sodi zraven.

Idealno je odditi v IDEAL!

Marta Sirc

OBRTNIKA S TEPANJSKEGA VRHA

KORAK PRED ČASOM

Marta in Miran Sirc o odgovornem delu

Delo obrtnikov je odgovorno do naročnikov in do delavcev, ki so pri njih zaposleni. »Za vse delo, ki ga opravlja obrtnik, ni nagrajen. Delo mora normalno potekati, ob tem pa moraš imeti stalni pregled nad potrebami. Prilagajati se moraš času - še več. Moraš korak naprej, moraš gledati naprej, moraš vedeti, kaj bo na tržišču čez leto, dve, novo, zanimivo in potrebno.« Tako pravi Miran Sirc, obrtnik s Tepanjskega vrha pri Slovenskih Konjicah in tako ravna.

Vedno ni lahko, saj se srečuje z enakimi težavami kot številni drugi obrtniki. Če bi tudi za plačila obrtnikom veljal 15-dnevni rok, bi sami dosti lažje izpolnjevali svoje družbene obveznosti, tako pa zlasti delovne organizacije kaj rade odlagajo plačila. Potem so tu še uvozne težave. Vrednost, za katero lahko uvoziš stroj, je premajhna za dober stroj, s kakršnim bi lahko boljše in ceneje delali. Tudi omejen uvoz surovin, ki jih pri nas ni, ni lahka stvar. Potem so tu še težave z

delavci, ki niso vedno najbolj vneti za delo. Kar veliko je vsega, a če človek hoče, premaga večino težav.

Pri Sirčevih sta oba obrtnika - Miran ima kleparstvo in vodoinštalaterstvo, Marta predelavo plastičnih mas. V okviru kleparskih del opravljajo stavbno kleparstvo, izdelujejo klimatske naprave (ventilacijske za vlek odpadkov, za prežračevanje) in stavbno kleparstvo. Najobsežnejša dejavnost so **montaže opreme za kurje farme**, ki jih opravljajo v sodelovanju z RSC Titovo Velenje, prav tako kot izdelavo zračnih cevi. Opravljajo pa tudi servis za popravilo vlečnih trakov v farmah.

Med novostmi, ki so jih pričeli izdelovati, je **nov enocestveni sistem centralnega ogrevanja**. Cevi so nevidne, trajnost pa je velika, saj so bakrene. Poleg tega je potrebna manjša količina ogrete vode, kar pomeni 20-25 odstotkov prihranka energije. Sistem je že preizkušen - vgrajen je na primer na obnovljeni kmetiji Ločnikarja na Skomarju, ki se je usmeril v kmečki turizem. Vgrajati ga je torej mogoče ne le v nove stavbe, ampak tudi v starejše, omogoča pa priklop vseh vrst radiatorjev.

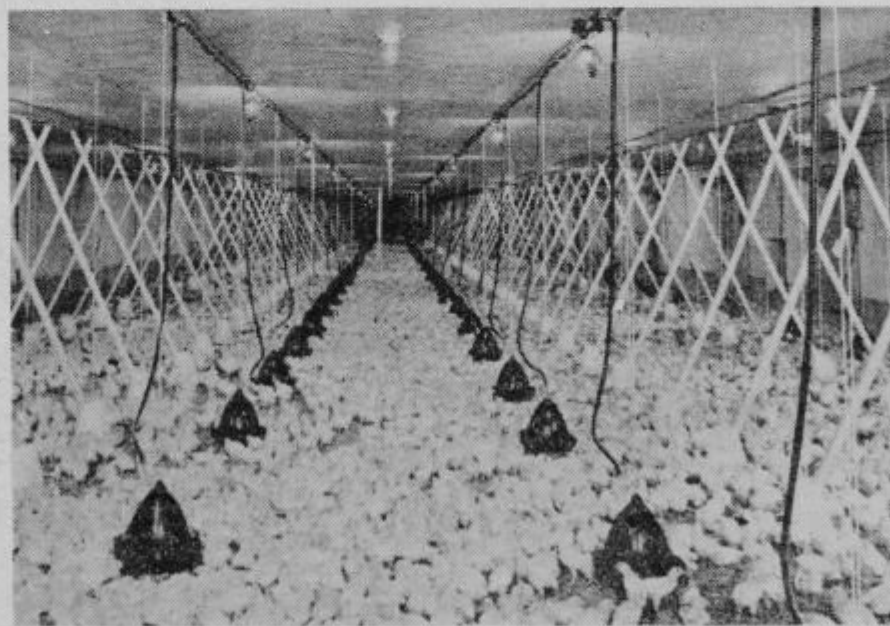
Zanimiva je tudi izdelava prototipa **peči za kurje farme**, ki namesto dragega kurilnega olja uporablja vse vrste odpadkov takšne farme. Eno takšno peči še preizkušajo, dopolnjena pa je že tudi gotova in vgrajena na kurji farmi v Polskavi.

Vodoinštalaterska dejavnost je razpredena po vsej Jugoslaviji, saj napeljujejo vodovodne inštalacije tudi v kurjih farmah in v industriji.

Tudi predelava **plastičnih mas** ni kar tako. Najpomembnejši izdelek so **ročaji za akumulatorsko industrijo**, ki jih sicer pri nas še ne izdelujejo. Ti ročajji so nadomestili kovinske, saj imajo boljše tehnološke lastnosti (odpornost proti koroziji in kemičnim vplivom). Z njimi zadovoljujejo potrebe akumulatorske industrije v Jugoslaviji: Vesna Maribor, Ruma, Trepča - Titova Mitrovica... Kupci so ročaje testirali in so z njimi zadovoljni, delo pa je tehnološko zapleteno in zahteva žal uvožene materiale.

Miran Sirc

Marsikaj za kurje farme izdelujejo na Tepanjskem vrhu 25.

OD SUŠAKA DO BAKRA IN BAKARCA

Krivična mirovna pogodba podpisana med krajevno Srbom, Hrvatov in Slovencev in kraljevino Italijo v Rapallu leta 1920. je prisodila Goriško, Trst, Istro, Reko, Zadar in še nekaj otokov s 500.000 Slovenci in Hrvati Italiji.

Meja med italijansko Reko in jugoslovanskim Sušakom je bila rečica Rječina, na kateri je bil pred hotelom Kontinental most, na katerem je bil obmejni prehod med državama. Na današnjih mejnih prehodih v Škofijah in Fernetičih imamo tak promet, da ga obmejni organi komaj zmorejo – na takratni meji pa so se obmejni organi v pravem pomenu besede dolgočasili.

Piše:
ERNEST REČNIK

Na razmeroma strmeh pobočju od morja proti Trsatu je v terasah zgrajen Sušak, kjer je v lepi stavbi gimnazije precej na hribu imela počitniška zveza ali ferijalni savez v najemu 3 učilnice v katerih so bile postelje za prenočevanje članov zveze. Nočnina je znašala 1 din in jo je dnevno izterjeval hišnik in to vnaprej. Glavni vhod je hišnik zapiral ob 22. uri in kdor je prišel prepozno je moral plačati kazen 3 din, kar za naše borne dijaške žepce ni bilo malo. Na srečo so bili prostori počitniške zveze v pritličju in zamudniki smo zlezli kar po fasadi do odprtih oken v notranjost. Ležišče je bilo menda okoli 100 in so bila stalno zasedena; dostikrat se je zgodilo, da so novi gostje noč ali dve prespali kar na tleh.

Zajtrkovali smo v mlekarini, kjer smo za 1,50 din dobili pol litra mleka in krepko zagozdo kruha. Ves dopoldan smo se kopali seveda poleg mestnega kopališča, da ni bilo treba plačati vstopnine. Hkrati smo lovili ribe in bili pri tem precej uspešni, plen smo si kar sproti pekli. Kosi-

li smo v ljudski kuhinji, ki je bila namenjena pristaniškim delavcem. Obilna enolončnica je stala 3,50 din, dobil pa si še lahko dodatek. Ker je bilo na mizah dovolj kruha, smo si ga nekaj vzeli s seboj za »spomin«, nadevali smo si ga kar za srajce in z njim smo bili oskrbljeni za večerjo.

Druščina je bila zelo pestra, prevladovali smo Jugoslovani, bilo pa je tudi nekaj Čehov, Nemcev, Francozov in celo Angležev. Zanimiv dogodek za nas je bil prihod dveh velikih angleških križark, ki sta se zasedrili na odprtem morju pred lukom. V razmeroma malem Sušaku se je v naslednjih dneh trlo angleških mornarjev, ki so imeli denar, ki so ga hoteli zapraviti. Vsi gostinski lokali so bili polni prešernih mladih mornarjev, ki so na veliki zapravljali denar za alkoholne pijače. Po stari mornarski navadi so iskali tudi dekleta, ki so opravljala najstarejšo žensko obrt in jih je bilo v tistih slabih časih pred vojno v pristaniških mestih na pretek.

Na morju mi je bilo tako všeč, da še pomislil nisem na vrnitev – nasprotno, namesto da bi se zopet vračal preko Gorskega Kotarja, sem se spustil naprej ob morju mimo Martinševce v Bakar in naprej ob veličastnem Bakarskem zalivu proti Kraljevicu. V Bakarcu se je zgodilo nekaj izrednega; ko sem ves poten in prašen pritiskal na pedale čujem klice: Puba, Puba... tako so me namreč v mladosti klicali. Ves prenečen sem stopil s kolesa in ugotovil, da me je klicala Mira, sošolka iz učiteljskega, ki je bila vodič v dekliski koloniji mariborskega Rdečega križa. Peljala me je k upravnici in me predstavila in ta je širokogrudno odločila, da sem lahko 2 dneva njihov gost in to ob hrani, prenočišče si moram poskrbeti sam, ker v žensko kolonijo ne sodijo moški. Znašel sem se in stopil do ribičev na tune, ki so ob zalivu imeli postavljene tunjere, to so visoki in dolgi

stebri nagnjeni nad morje na katerih je sedel dežurni ribič in nenehno opazoval morje pod seboj in gibanje ribjih jat. Brez velikih besed so mi odmerili prostor na slami v baraki, ki je bila odprta na morje in tam sem prespal prvo noč. Naslednji dan sem užival ob kopanju in odlični hrani; v kolonijo je prišla kontrola iz Beograda in je bila hrana zato še mnogo boljša. Najzanimivejše kar sem doživel pa je bil nočni lov na tune, ki so se drugo noč pojavili v zalivu in so jih ribiči prestregli s svojimi mrežami. Pomagal sem vleči mreže, ki so se vedno bolj ozile in nazadnje so ribiči stopili v morje in z rokami metali 20 kg težke tune na obalo.

DANES JE PRAZNIK!

Cicibani iz otroškega vrta v Rogški Slatini seveda še ne vedo, kaj so volitve. Toda smo jih povprašali, zakaj visi pred njihovim vrtcem zastava, so zakričali: DANES PRAZNIK!
Foto: D.

Gradovi in graščine na celjskem območju

58

Piše: dr. IVAN STOPAR

ŽAMERK (Salenburg, Saldenberg), grad

Na strmeh kopastem griču v naselju Loka pri Zusmu. Občina Sentjur.

1197 srečamo med krškimi vitezi Sigmarja Žamerškega – Sigmarus de Saldenberch. Iz Žamerka je verjetno izviral 1213 omenjeni Heinrich von Salsburch, neki Sigmar Žamerški pa nastopa kot priča 1256. 1263 srečamo kot priči Waltherja in Gerlooha von Saldenberch. Rodovina je očitno ok. 1310 izumrla; v tem letu je dobil desetino Bizeljskega, ki so jo prej pobirali žamerški vitezi, v zajem od gornjegrajskega samostana Friderik Kunsperški. 1404 je utrdbo Žamerk dobil v fevd Andrej Žusemski – die hat er besonders kauft, 1458 pa je njegov sin dobil že »gradišče«. Grad je bil torej tedaj že razvaljen.

Na zemljišču so razločno vidni sledovi jarka in okopa.

ŽUSEM (Süssenheim), grad

Na kopastem pomolu pod naseljem Dobrina pri Zusmu. Občina Sentjur.

Žusemski grad stopi v zgodovino z letom 1203, ko se kot priča krškega škofa Walterja v neki daritveni listini omenja žusemski vitez, krški ministerial Poppo de Süssenheim. 1364 se grad izrečno omenja kot vest Süssenheim. Takrat sta brata Heinzl in Albreht izročila svoj podedovani grad grofom Celjskim. Vendar pa je utrdbo 1404 krški škof znova podelil Hansu Žusemskemu in njegovemu ujcu Andreju. 1437 je moral Andrej zastaviti svojo hišo – haws vnd gessloss Süssenheim Celjanom. Njegov sin Hans in njegova žena Ursula Ruckendorfska sta 1458 dobila od škofa očetove fevde. 1480 je prevzel oskrbnitvo nad žusemskim gradom Hansov stric Bernard Lichtenberger. Pozneje so bili oskrbniki ali zakupniki gradu Pavel pl. Buchwald

(1494), nato Ahac Mutmannsdorfer in njegova žena Ursula, vdova Hansa Žusemskega, 1528 Andrej pl. Altenhaus in njegovi potomci do 1580, nato Inocenc Mosckon, ki si je 1616 pridobil gosposčino od deželnega kneza v dedno last. 1624 Polikarp Scheidt, nato baron pl. Reising, ki so gosposčino razdelili. 1703 je posedoval grad grof Rudolf Reising s 83 podložnimi ognjišči. 1724 Izabela grofica Petazzi, hči Dominika Reisinga. 1787 je podedoval posest grof Johann Chamare de Herbuval, 1848 jo je kupil A. Ritter, 1850–1858 dr. F. Fürst, 1864 L. Fieglmüller. Ta je grad 1871 prepustil uničenju, da bi mu zanj ne bilo treba plačevati davka.

Znani so še tile podatki: 1550 je cesar Ferdinand dovolil Francu pl. Altenhausu, da porabi za stavbna dela na gradu 400 fl. in ta znesek pršteje k zastavni vsoti. 1579 je Danijel Kupič, celjski mestni pisar in član komisije, ki je popisovala in ocenjevala deželnoknežje gradove in posesti, natanko opisal tudi Žusem. Tu med drugim omenja, da je

imela kapela križni obok iz klesane ga kamna Spigulj imenovanega. 1635 so grad oplenili in razdejali uporni kmetje, 1695 pa je pogorel Stavbni mojster J. Sattler iz Celja je takrat ocenil škodo na 2188 fl.

Kot večina naših gradov, ki so se ohranili v novi vek, je tudi Žusem v pdobi, kakršno je imel ob koncu 19. stol., rezultat številnih prezidav in dozidav. Ob močno razčlenjeno grajsko jedro, ki je že malone povsem sesuto, se je na zahodni strani prislajal trinadstropni, šesteroosni stanovanjski gosposki trakt, katerega prednja vogala sta bila okrepljena z mogočnima okroglima stolpoma. Pritličje, ki je bilo znotraj obokano in je rabilo za klet, je bilo utrjeno z renesančnimi strelinim nišami s ključastimi, iz enega kosa kamna izklesanimi strelnicami. Trikotna čel nad okni v tretjem nadstropju sta imela že povsem zrel poznorenesančen značaj; kamnitni okenski profil so še ohranjeni. Na vzhodni strani gradu je bila grajska kapela, katere stolpič je viden na starih upodobitvah. Sodeč po Kupičevim opisu iz 1579 je bila njena arhitektura gotška. V eni izmed razvaljenih sten v grajskem jedru razločno izstopa poznejše obzidani vogal prvotnega romanskega gradu; opredeljujejo ga klesani ogelniki, ki uravnava precej pravilno zidavo. Po ohranjenih sledovih in starih upodobitvah sodeč se zdi, da je imel prvotni grad podobo močnejše utrjene stolpate hiše – na Vischerjevi upodobitvi je pod strešnim vencem še ohranjen zunanji lesen obrambni hodnik. Do gradu je držala obzidana pot, zavarovana z zunanjim in notranjim vhodnim stolpičem.

Grad Žusem na Vischerjevem bakrorezu iz okoli leta 1681

REKORDERJI NA OSREDKU

V krajevni skupnosti Osredok, ki je ena najmanjših krajevnih skupnosti v šmarski občini in tudi ena najbolj oddaljenih od občinskega središča, so svojevrstni rekorderji: v vseh povojnih volitvah so bili največkrat prvi, ki so stoddstotno glasovali. Zato ni čudno, da so bili člani volilnega odbora v krajevni skupnosti Osredok tudi v nedeljo, 14. marca že vsi nestrpni, ker ob 10. uri zjutraj še nista prišla glasovat dva občana...

Foto: D.S.

OBJAVO JE OMOGOČIL STC – JAVNA SKLADIŠČA CELJE